

Anna Tyczkowska-Kowerczyk

Komenda Wojewódzka Policji we Wrocławiu

e-mail: annatyczkowska@o2.pl

Zadania podejmowane na rzecz bezpieczeństwa publicznego wśród społeczności lokalnej jako przejaw działalności administracji publicznej

STRESZCZENIE

Znaczenie działalności administracji publicznej w państwie jest nie do przecenienia w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego. Niezależnie od tego, jakie zajmują miejsce w strukturze organizacyjnej państwa, poprzez realizację swoich zadań, które zostały nałożone na nie przez prawodawcę, poprzez swoje działania oraz współpracę stanowią istotny element w systemie bezpieczeństwa społeczności nie tylko lokalnej, ale i państwowej.

Słowa kluczowe: bezpieczeństwo, bezpieczeństwo publiczne, administracja, społeczność lokalna.

Wstęp

Człowiek zawsze zabiegał o swe bezpieczeństwo. Czynił to – i nadal czyni – przede wszystkim w ramach wspólnoty, w której funkcjonuje¹. Takimi wspólnotami są m.in. społeczeństwo, naród i państwo.

Termin „społeczeństwo” może oznaczać grupę osób posiadających wspólnie akceptowaną kulturę, zajmującą pewne terytorium oraz posiadającą poczucie przynależności do wspólnej i odrębnej od innych całości². Nazwa „naród” może odnosić się do „trwałej wspólnoty ludzi utworzonej historycznie, powstałej na gruncie wspólnoty losów historycznych, kultury, języka, terytorium i życia ekonomicznego, przejawiających się w świadomości narodowej jej członków”³. Wyrażenie „państwo” oznacza niezwykle złożoną organizację społeczną⁴,

---

¹ Szerzej: *Współczesne postrzeganie bezpieczeństwa*, red. K. Jałoszyński, B. Wiśniewski, T. Wojtuszek, Wyższa Szkoła Administracji, Bielsko-Biała 2007.

² R. Gwardyński, *Możliwości doskonalenia działań prewencyjnych Policji*, Akademia Wojsk Lądowych, Wrocław 2019, s. 66.

³ *Słownik języka polskiego PWN*, tom 2, red. M. Szymczak, PWN, Warszawa 1982, s. 285.

⁴ B. Wiśniewski, *System bezpieczeństwa państwa. Konteksty teoretyczne i praktyczne*, Wydział Wydawnictw i Poligrafii Wyższej Szkoły Policji, Szczytno 2013, s. 24.

swoiście rozumianą „wspólnotę państwową”, która według Arystotelesa ma za zadanie zaspokoić w sposób najlepszy potrzeby jej członków⁵.

Pośród wspólnot można wyróżnić również wspólnotę lokalną, którą tworzy społeczność lokalna zamieszkująca pewien stosunkowo nieduży teren, charakteryzująca się tym, że pomiędzy jej członkami zachodzą silne więzy interpersonalne, a członków łączy poczucie jedności problemów, interesów oraz przywiązania do miejsca. To w ramach wspólnoty lokalnej człowiek zaspokaja swe najważniejsze, codzienne potrzeby, w tym w jakimś zakresie i potrzeby bezpieczeństwa.

„Bezpieczeństwo” jest pojęciem interdyscyplinarnym⁶. Może oznaczać: dobro (dobro wspólne), wartość, stan, proces, potrzebę człowieka⁷. Może być również postrzegane jako zdarzenie statyczne (stan) lub kinetyczne (zmiana)⁸.

Bezpieczeństwo jako stan to:

- „stan niezagrożenia, spokoju, pewności, wolności od zagrożeń, strachu lub ataku”⁹;
- „stan pewności, spokoju i zabezpieczenia”¹⁰;
- „stan psychiczny lub prawny, w którym jednostka ma poczucie pewności, oparcie w drugiej osobie lub w sprawnie działającym systemie prawnym”¹¹;
- „stan uzyskany w wyniku zorganizowanej obrony i ochrony przed zagrożeniami zewnętrznymi i wewnętrznymi”¹².

Bezpieczeństwo w ujęciu procesowym to taka dziedzina aktywności podmiotu, „która zmierza do zapewnienia możliwości przetrwania, rozwoju i swobody realizacji własnych interesów w konkretnych warunkach, poprzez wykorzystywanie okoliczności sprzyjających (szans), podejmowanie wyzwań, redukcja ryzyka oraz przeciwdziałanie (zapobieganie i przeciwstawianie się) wszelkiego rodzaju zagrożeniom¹³ dla podmiotu i jego interesów”¹⁴.

⁵ Arystoteles, *Polityka*, PWN, Warszawa 2004, s. 25.

⁶ Szerzej: *Bezpieczeństwo. Teoria–Badania–Praktyka*, red. A. Czupryński, B. Wiśniewski, J. Zboina, Wydawnictwo Centrum Naukowo-Badawczego Ochrony Przeciwpożarowej im. Józefa Tuliszkowskiego Państwowego Instytutu Badawczego, Józefów 2015; K. Justyński, *Racjonalizacja działań Policji w warunkach zagrożeń i zdarzeń nadzwyczajnych*, Akademia Wojsk Lądowych, Wrocław 2019, s. 23–25.

⁷ Szerzej: *Bezpieczeństwo w teorii i badaniach naukowych*, wydanie drugie uaktualnione i uzupełnione, red. B. Wiśniewski, Wydział Wydawnictw i Poligrafii Wyższej Szkoły Policji, Szczytno 2018.

⁸ R. Gwardyński, *Safety in Praxeological Approach [w:] Security – Threats, Law and Organization. Schriften zu Mittel- Und Osteuropa in der Europäischen Integration. Band 24*, red. B. Wiśniewski, G. G. Sander, P. Kobes, Verlag Dr. Kovač, Hamburg 2019, s. 11.

⁹ B. Wiśniewski, R. Kowalski, J. Kozioł, M. Szyłkowska, *Bezpieczeństwo procesów decyzyjnych*, Wydawnictwo TUM Wrocławskiej Księgarni Archidiecezjalnej, Wrocław 2018, s. 11.

¹⁰ T. Grabińska, *Bezpieczeństwo personalne. Koncepcja trzech warstw*, Akademia Wojsk Lądowych, Wrocław 2019, s. 15.

¹¹ P. Lubiewski, *Bezpieczeństwo państwa – reminiscencje*, „Zeszyty Naukowe Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Witelona w Legnicy” 2020, nr 34 (1), s. 53.

¹² B. Wiśniewski, *Wprowadzenie [w:] Wyzwania, szanse, zagrożenia i ryzyko dla bezpieczeństwa narodowego RP o charakterze wewnętrznym*, red. R. Jakubczak, B. Wiśniewski, Wydział Wydawnictw i Poligrafii Wyższej Szkoły Policji, Szczytno 2016, s. 11.

¹³ Szerzej: P. Lubiewski, A. Drózdź, *Zagrożenie – rozważania na gruncie teorii*, „Zeszyty Naukowe Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Witelona w Legnicy” 2020, nr 34 (1), Legnica 2020, s. 79–83.

¹⁴ S. Koziej, *Między piekłem a rajem. Szare bezpieczeństwo na progu XXI wieku*, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2006, s. 7.

Bezpieczeństwo jako potrzeba jest bodźcem stwarzającym warunki konieczne dla właściwego funkcjonowania organizmu ludzkiego, utrzymywania równowagi psychicznej i zdolności umysłowych¹⁵.

W kontekście bezpieczeństwa państwa można wyróżnić bezpieczeństwo zewnętrzne i wewnętrzne. Bezpieczeństwo wewnętrzne (związane z bezpieczeństwem społeczności lokalnej) to „stan uzyskany w efekcie spełnienia przez państwo funkcji wewnętrznej realizowanej w ramach strategicznej polityki bezpieczeństwa narodowego, przejawiający się ochroną [...] porządku konstytucyjnego, bezpieczeństwa publicznego i bezpieczeństwa powszechnego”¹⁶.

Bezpieczeństwo publiczne, składające się wraz z bezpieczeństwem powszechnym na bezpieczeństwo wewnętrzne¹⁷, to „ogół warunków i instytucji chroniących życie, zdrowie, mienie obywateli, majątek ogólnonarodowy, ustrój i suwerenność państwa przed zjawiskami groźnymi dla ładu prawnego, a także przed zjawiskami mogącymi zakłócić normalne funkcjonowanie obywateli, godzącymi w ogólnie przyjęte normy postępowania”¹⁸, to również pożądany społecznie stan w państwie, „w którego zakres wchodzi państwo ze swoim ustrojem i innymi urządzeniami oraz obywatele, ich życie, zdrowie i mienie”¹⁹. Za główne zagrożenie bezpieczeństwa publicznego uznawana jest przestępczość, a w odniesieniu do społeczności lokalnej przestępczość szczególnie uciążliwa społecznie w „7 wybranych kategoriach przestępstw”:

- przestępczość rozbójnicza,
- bójka i pobicie,
- uszczerbek na zdrowiu,
- kradzież,
- kradzież samochodu,
- kradzież z włamaniem,
- uszkodzenie mienia²⁰.

Zapewnienie bezpieczeństwa społeczności lokalnej odbywa się w ramach administracji publicznej²¹. Administracja publiczna jest bowiem rozumiana jako „przyjęte przez państwo i realizowane przez jego zawisłe organy, a także przez organy samorządu terytorialnego, zaspokajanie zbiorowych i indywidualnych potrzeb obywateli, wynikających ze współżycia ludzi w społecznościach”²².

¹⁵ T. Pszczołowski, *Mała encyklopedia prakseologii i teorii organizacji*, Zakład Prakseologii Instytutu Filozofii i Socjologii PAN, Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk 1978, s. 172.

¹⁶ B. Wiśniewski, *Przygotowanie obronne resortu spraw wewnętrznych*, Wydział Wydawnictw i Poligrafii Wyższej Szkoły Policji, Szczytno 2014, s. 136.

¹⁷ Szerzej: B. Kogut, P. Lubiewski, *Management and Coordination of Rescue Activities*, „Bulletin of Lviv State University of Life Safety” 2018, wyd. 17, s. 68–73.

¹⁸ Z. Ścibiorek, B. Wiśniewski, R. B. Kuc, A. Dawidczyk, *Bezpieczeństwo wewnętrzne. Podręcznik akademicki*, Adam Marszałek, Toruń 2015, s. 36.

¹⁹ A. Babiński, *W poszukiwaniu definicji bezpieczeństwa publicznego*, „Zeszyty Naukowe Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Witelona w Legnicy” 2020, nr 35 (2), s. 96.

²⁰ <https://statystyka.policja.pl/st/przestepstwa-ogolem/przestepstwa-kryminalne/7-wybranych-kategorii-p/122289,Przestepstwa-z-7-wybranych-kategorii.html>, dostęp: 24.08.2020 r.

²¹ R. Gwardyński, *Kształtowanie zachowań funkcjonariuszy państwowych realizujących zagadnienia administracji publicznej w warunkach zagrożeń [w:] Administracja bezpieczeństwa. Wybrane problemy*, tom II, red. B. Wiśniewski, A. Osierda, A. Babiński, Wyższa Szkoła Administracji w Bielski-Białej, Bielsko-Biała 2016, s. 131.

²² A. Błaś, J. Boć, J. Jeżewski, *Administracja publiczna*, Kolonia Limited, Poznań 2002, s. 10.

Metodologia

Celem pracy jest przedstawienie działań podejmowanych na rzecz bezpieczeństwa publicznego wśród społeczności lokalnej jako przejawu administracji publicznej.

Problemem badawczym jest pytanie: „Jakie zadania są podejmowane na rzecz bezpieczeństwa publicznego wśród społeczności lokalnej, będące przejawem administracji publicznej?”

Organem administracji publicznej, realizującym zadania administracji publicznej, może być człowiek lub grupa ludzi (organ kolegialny), znajdujący się w strukturze organizacyjnej państwa lub samorządu terytorialnego, powoływany w celu realizacji norm prawa administracyjnego, w sposób i ze skutkami właściwymi temu prawu, działający w granicach przyznanych im przez prawo²³.

Wszystkie organy administracji publicznej odpowiedzialne za bezpieczeństwo²⁴ – w zależności od zakresu ich odpowiedzialności oraz nadanych im uprawnień – są zobligowane poprzez swoje działania do realizacji zadań w tym zakresie. W celu realizacji tych zadań zostały im przyznane odpowiednie środki, narzędzia i kompetencje, które na różnych szczeblach są różne ze względu na różny zakres ich działania.

Zgodnie z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej Rada Ministrów jest odpowiedzialna za bezpieczeństwo wewnętrzne państwa²⁵. W skład Rady Ministrów wchodzi minister właściwy do spraw wewnętrznych, nadzorujący sprawy związane z bezpieczeństwem i porządkiem publicznym.

W celu realizacji zadań w zakresie ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego minister współdziała z innymi ministrami, organami administracji rządowej i państwowymi jednostkami organizacyjnymi, organami samorządu terytorialnego, jak również z organizacjami społecznymi²⁶.

To minister właściwy do spraw wewnętrznych ustala kierunki działań i koordynuje przedsięwzięcia mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa i zachowanie porządku publicznego. Ponadto stwarza warunki sprzyjające zapobieganiu przestępczości oraz zjawiskom kryminogennym, określając zasady współdziałania w tym zakresie z terenowymi organami administracji rządowej, samorządem terytorialnym i organizacjami społecznymi.

Minister właściwy do spraw wewnętrznych zobowiązany jest do informowania Prezesa Rady Ministrów o zagrożeniu bezpieczeństwa obywateli lub niebezpiecznym zakłóceniu porządku publicznego, mającymi wpływ na bezpieczeństwo. Przedstawia również stosowne rekomendacje i wnioski w tym zakresie.

Minister właściwy do spraw wewnętrznych – w ramach swych kompetencji – sprawuje nadzór nad centralnym organem administracji publicznej, jakim jest Komendant Główny Policji.

²³ *Prawo administracyjne*, red. J. Boć, Kolonia Limited, Wrocław 2010, s. 133.

²⁴ M. Szyłkowska, *Organy państwa wykonujące zadania policji administracyjnej [w:] Administracja bezpieczeństwa. Wybrane problemy*, tom I, B. Wiśniewski, A. Babiński, A. Osierda, Wyższa Szkoła Administracji w Bielsku-Białej, Bielsko-Biała 2016, s. 201–212.

²⁵ Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., art. 146 ust. 4 pkt 7 (Dz. U. 1997 r., nr 78, poz. 483).

²⁶ Ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej, art. 38 ust. 1 (Dz. U. 1997 r., nr 141 poz. 943 z późn. zm.).

Komendant Główny Policji realizuje zadania ustawowe przy pomocy Policji, będącej umundurowaną i uzbrojoną formacją służącą społeczeństwu i przeznaczoną do ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz do utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego²⁷.

Organami administracji publicznej (rządowej) na obszarze województwa realizującymi zadania w zakresie ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego są:

- komendant wojewódzki Policji (Komendant Stołeczny Policji),
- komendant powiatowy Policji (komendant rejonowy Policji na terenie Warszawy),
- komendant komisariatu Policji.

Komendant Główny Policji w celu realizacji nałożonych na niego zadań określa między innymi szczegółowe zasady organizacji i zakres działania komend, komisariatów oraz innych jednostek organizacyjnych Policji. Określa również strukturę organizacyjną i etatową Policji oraz metody i formy wykonywania zadań przez poszczególne służby policyjne w zakresie, w którym nie zostały określone innymi przepisami wydanymi na podstawie ustawy o Policji.

Komendant wojewódzki Policji określa właściwość terytorialną komisariatów Policji na terenie swojego działania. Regulamin komendy wojewódzkiej Policji nie stanowi części regulaminu urzędu wojewódzkiego²⁸. Komendant wojewódzki Policji w porozumieniu z Komendantem Głównym Policji tworzy – w razie potrzeby – komisariat kolejowy, wodny, lotniczy lub inny komisariat specjalistyczny. Komendanci komisariatów specjalistycznych podlegają właściwemu terytorialnie komendantowi wojewódzkiemu Policji (komendanta komisariatu specjalistycznego Policji powołuje i odwołuje komendant wojewódzki Policji).

Komendant powiatowy (miejski) Policji może tworzyć rewiry dzielnicowych oraz posterunki Policji na zasadach określonych przez Komendanta Głównego Policji. Kierownika rewiru oraz kierownika posterunku Policji mianuje i zwalnia ze stanowiska komendant powiatowy (miejski) Policji po zasięgnięciu opinii wójta (burmistrza lub prezydenta miasta). Do zadań kierownika rewiru oraz kierownika posterunku Policji należy rozpoznawanie zagrożeń i przeciwdziałanie przyczynom ich powstawania. Odpowiada on również za inicjowanie i organizowanie działań społeczności lokalnych, które mają na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz innym zjawiskom kryminogennym. Do ich zadań należy również wykonywanie czynności administracyjno-porządkowych oraz innych czynności związanych z zawiadomieniem o przestępstwie i zabezpieczeniem miejsca zdarzenia.

Komendanci Policji zobowiązani są do składania rocznych sprawozdań ze swojej działalności jak również informacji o stanie porządku i bezpieczeństwa publicznego właściwym wojewodom, starostom lub wójtom (burmistrzom lub prezydentom miast) lub także radom powiatu i radom gmin. W razie zagrożenia bezpieczeństwa lub zakłócenia porządku publicznego sprawozdania takie i informacje zobowiązani są składać wymienionym organom niezwłocznie, na każde ich żądanie. Na podstawie przekazywanych sprawozdań i informacji rada powiatu (miasta) oraz rada gminy może określić istotne dla wspólnoty samorządowej zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego. Zarówno rada powiatu, jak i gminy określają te zagrożenia w drodze uchwały. Jednakże uchwała ta nie może dotyczyć wykonania konkretnej czynności służbowej ani określać sposobu wykonywania zadań przez Policję.

Ponadto komendanci powiatowi (miejscy) Policji zobowiązani są do udostępnienia na żądanie przewodniczącego komisji bezpieczeństwa dokumentacji oraz informacji

²⁷ Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, art. 1 (Dz. U. 2020 r., poz. 360 z późn. zm.).

²⁸ Regulaminy komend, komisariatów i innych jednostek organizacyjnych Policji ustala właściwy dla nich komendant Policji w porozumieniu z właściwym przełożonym.

z zakresu pracy Policji na terenie powiatu (poza aktami personalnymi pracowników i funkcjonariuszy, materiałami operacyjno-rozpoznawczymi lub dochodzeniowo-śledczymi oraz poza aktami w indywidualnych sprawach administracyjnych).

W ramach swoich uprawnień wójt (burmistrz, prezydent miasta) lub starosta może żądać od właściwego komendanta Policji przywrócenia stanu zgodnego z porządkiem prawnym lub podjęcia działań zapobiegających naruszeniu prawa, a także zmierzających do usunięcia zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego.

W celu wsparcia działań Policji podejmowanych na rzecz poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego jednostki samorządu terytorialnego, państwowe jednostki organizacyjne, stowarzyszenia, fundacje, banki oraz inne instytucje mogą uczestniczyć w pokrywaniu wydatków inwestycyjnych, modernizacyjnych lub remontowych oraz kosztów utrzymania i funkcjonowania jednostek organizacyjnych Policji, a także zakupu niezbędnych dla ich potrzeb towarów i usług. Przykładem takiej pomocy mogą być:

- pokrywanie kosztów utrzymania etatów Policji, na warunkach określonych w porozumieniu zawartym między organem powiatu lub gminy a właściwym komendantem wojewódzkim Policji i zatwierdzonym przez Komendanta Głównego Policji;
- finansowanie służb ponadnormatywnych Policji ze środków stanowiących dochody własne powiatu lub gminy, pomoc finansowa z przeznaczeniem na rekompensatę pieniężną za czas służby przekraczający normę określoną w ustawie o Policji, na nagrody dla policjantów za osiągnięcia w służbie oraz dla policjantów właściwych miejscowo komend powiatowych (miejskich) i komisariatów, którzy realizują zadania z zakresu służby prewencyjnej.

Organami administracji publicznej, które realizują zadania dotyczące zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego na poziomie województwa są wojewoda oraz jednostki samorządu terytorialnego.

Wojewoda jest przedstawicielem Rady Ministrów na terenie województwa i jest odpowiedzialny za wykonywanie jej polityki. Wojewoda powoływany i odwoływany jest przez Prezesa Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw administracji publicznej, który kieruje i nadzoruje działalność wojewody, między innymi poprzez wydawanie w tym zakresie wytycznych i poleceń, żądając przekazania sprawozdań z działalności wojewody oraz dokonując okresowej oceny jego pracy.

Wojewoda jest zwierzchnikiem rządowej administracji zespolonej w województwie oraz organem rządowej administracji zespolonej. Jako organ administracji rządowej sprawuje nadzór nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego. Jest organem administracji, do którego właściwości należą wszystkie sprawy z zakresu administracji rządowej w województwie, które nie zostały zastrzeżone dla innych organów tej administracji. Ponadto wojewoda kontroluje pod względem legalności, gospodarności i rzetelności wykonywanie przez organy samorządu terytorialnego zadań z zakresu administracji rządowej, realizowanych przez nie na podstawie ustawy lub porozumienia z organami administracji rządowej. W stacjach nadzwyczajnych zadania i kompetencje wojewody określają odrębne ustawy.

Wojewoda wykonuje zadania przy pomocy urzędu wojewódzkiego oraz organów rządowej administracji zespolonej w województwie. W celu usprawnienia działania organów rządowej administracji zespolonej w województwie wojewoda może tworzyć delegatury urzędu wojewódzkiego²⁹.

---

²⁹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, art. 14 (Dz. U. 2019 r., poz. 1464).

Wojewoda, jako organ odpowiadający za wykonywanie polityki Rady Ministrów w województwie w dziedzinie dostosowywania do miejscowych warunków celów polityki Rady Ministrów w zakresie i na zasadach określonych w przepisach prawa, koordynuje i kontroluje wykonanie wynikających zadań, szczególnie tych dotyczących bezpieczeństwa i porządku publicznego. Ponadto zapewnia współdziałanie wszystkich organów administracji rządowej i samorządowej działających w województwie oraz kieruje ich działalnością w zakresie zapobiegania zagrożeniu życia, zdrowia lub mienia oraz zagrożeniom środowiska, bezpieczeństwa państwa i utrzymania porządku publicznego, ochrony praw obywatelskich, a także zapobiegania klęskom żywiołowym i innym nadzwyczajnym zagrożeniom oraz zwalczania i usuwania ich skutków. Wojewoda dokonuje oceny stanu zabezpieczenia przeciwpowodziowego województwa, opracowuje plan operacyjny ochrony przed powodzią oraz ogłasza i odwołuje pogotowie i alarm przeciwpowodziowy. Wykonuje i koordynuje również zadania w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa oraz zarządzania kryzysowego. Wojewoda na podstawie obowiązujących przepisów prawnych zobowiązany jest do przedstawiania Radzie Ministrów, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw administracji publicznej, projektów dokumentów rządowych w sprawach dotyczących województwa³⁰.

W celu realizacji zadań nałożonych przez ustawodawcę wojewoda może wydawać polecenia obowiązujące wszystkie organy administracji rządowej działające w województwie, a w sytuacjach nadzwyczajnych obowiązujące również organy samorządu terytorialnego, a o wydanych poleceniach wojewoda niezwłocznie informuje właściwego ministra.

Polecenia, które wydaje wojewoda, nie mogą dotyczyć rozstrzygnięć co do istoty sprawy załatwianej w drodze decyzji administracyjnej, jak również nie mogą dotyczyć czynności operacyjno-rozpoznawczych, dochodzeniowo-śledczych oraz czynności z zakresu ścigania wykroczeń. Jeżeli w związku z wydanymi poleceniami wojewody powstanie spór kompetencyjny, wówczas właściwy minister może wystąpić z wnioskiem do Prezesa Rady Ministrów o rozstrzygnięcie sporu, przedstawiając jednocześnie stanowisko w sprawie³¹. Wojewoda, będąc organem nadrzędnym w stosunku do organów administracji rządowej działających na terenie województwa, realizując swoje zadania w zakresie administracji rządowej w województwie, ma prawo od nich żądać bieżących informacji i wyjaśnień o ich działalności, w tym w sprawach prowadzonych na podstawie ustawy Kodeks postępowania administracyjnego³².

Organami samorządu województwa, które realizują zadania w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego, są również sejmik województwa oraz zarząd województwa.

Do zakresu działania samorządu województwa należy wykonywanie zadań publicznych, które mają charakter wojewódzki i nie są zastrzeżone ustawami na rzecz organów administracji rządowej. Należy podkreślić, że zakres działania samorządu województwa nie narusza samodzielności powiatu i gminy oraz nie stanowi wobec powiatu i gminy organu nadzoru lub kontroli oraz nie jest organem wyższego stopnia w postępowaniu administracyjnym³³.

Sejmik województwa jest organem stanowiącym i kontrolnym województwa, natomiast zarząd województwa jest organem wykonawczym województwa. Zarząd wybierany jest przez

³⁰ Ibidem, art. 22.

³¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, art. 25 (Dz. U. 2019 r., poz. 1464).

³² Ibidem, art. 26.

³³ Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, art. 15 (tekst jednolity Dz. U. 2019 poz. 512 z późn. zm.).

sejmik województwa i wykonuje zadania należące do samorządu województwa, które nie są zastrzeżone na rzecz sejmiku województwa i samorządowych jednostek organizacyjnych. Na czele zarządu stoi marszałek, który organizuje pracę zarządu województwa oraz urzędu marszałkowskiego. Marszałek kieruje również bieżącymi sprawami województwa i reprezentuje je na zewnątrz³⁴.

Marszałek województwa podejmuje niezbędne czynności należące do właściwości zarządu województwa w sprawach niecierpiących zwłoki, a związanych z bezpośrednim zagrożeniem interesu publicznego, zagrażających bezpośrednio zdrowiu i życiu oraz w sprawach mogących spowodować znaczne straty materialne. Jednakże zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa czynności, które zostały podjęte przez marszałka w tym trybie, wymagają, by je przedstawić do zatwierdzenia na najbliższym posiedzeniu zarządu województwa.

Powiat to lokalna wspólnota samorządowa zamieszkująca określone terytorium. Powiat wykonuje zadania publiczne o charakterze ponadgminnym. Do zadań tych należą między innymi bezpieczeństwo obywateli i porządek publiczny, ochrona przeciwpowodziowa, przeciwpożarowa i zapobieganie innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska. Do zadań publicznych powiatu należy również zapewnienie wykonywania określonych w ustawach zadań i kompetencji kierowników powiatowych służb, inspekcji i straży. W celu realizacji wymienionych zadań powiat może stosować środki techniczne umożliwiające rejestrację obrazu (monitoring) w obszarze przestrzeni publicznej. Może wykorzystywać te środki za zgodą zarządzającego tym obszarem lub podmiotu posiadającego tytuł prawny do tego obszaru lub na terenie nieruchomości i w obiektach budowlanych stanowiących mienie powiatu lub jednostek organizacyjnych powiatu, a także na terenie wokół takich nieruchomości i obiektów budowlanych, jeżeli jest to konieczne do zapewnienia porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli lub ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej.

W realizacji zadań dotyczących bezpieczeństwa i porządku publicznego powiat może zawierać porozumienia w sprawie powierzenia prowadzenia między innymi tych zadań z jednostkami lokalnego samorządu terytorialnego lub z województwem, na którego obszarze znajduje się terytorium powiatu. Powiat w celu wykonywania zadań bezpieczeństwa i porządku publicznego może również tworzyć jednostki organizacyjne i zawierać umowy z innymi podmiotami.

W niektórych przypadkach, określonych przepisami prawa, właściwe organy administracji rządowej mogą nałożyć na powiat obowiązek wykonania określonych czynności w zakresie należącym do zadań powiatu, związanych z usuwaniem bezpośrednich zagrożeń dla bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz z obronnością. Jednocześnie, jeśli działania są związane z usuwaniem zagrożeń dla bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz z obronnością, a przeprowadzane są w ramach zorganizowanych akcji, nałożenie powyższego obowiązku może wychodzić również poza teren powiatu. Za wykonanie powyżej wymienionych czynności powiatowi przysługuje zwrot koniecznych wydatków i nakładów od organu administracji, który nałożył obowiązek wykonania tych czynności³⁵.

W celu realizacji zadań, także tych dotyczących bezpieczeństwa i porządku publicznego, na podstawie obowiązujących przepisów prawa, powiaty, związki i stowarzyszenia powiatów mogą pomagać sobie wzajemnie bądź innym jednostkom samorządu terytorialnego.

³⁴ Ibidem, art. 43.

³⁵ Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, art. 4 (Dz. U. 2019 poz. 512 z późn. zm.).

Organami administracji publicznej powiatu są rada powiatu oraz zarząd powiatu. Rada powiatu jest organem stanowiącym i kontrolnym powiatu, a do jej właściwości i kompetencji w zakresie ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego należy między innymi uchwalanie powiatowego programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego, dokonywanie oceny stanu bezpieczeństwa przeciwpożarowego i zabezpieczenia przeciwpowodziowego powiatu. Ponadto rada powiatu kontroluje działalność zarządu oraz powiatowych jednostek organizacyjnych powiatu. Rada powiatu może również powoływać ze swojego grona stałe i doraźne komisje do realizacji określonych zadań, ustalając przedmiot ich działania oraz skład osobowy (np. powiatową komisję bezpieczeństwa). Powołane komisje podlegają radzie powiatu w zakresie swojej działalności, dlatego też są one zobligowane do przedkładania radzie planów pracy oraz sprawozdania z działalności³⁶.

Rada powiatu wybiera zarząd, na którego czele stoi starosta, który jest organem wykonawczym powiatu. W ramach swoich zadań zarząd powiatu co roku przedstawia radzie powiatu raport o stanie powiatu. Raport ten obejmuje podsumowanie działalności zarządu powiatu w roku poprzednim, między innymi w zakresie realizacji polityk, programów i strategii oraz uchwał rady powiatu i budżetu obywatelskiego³⁷.

W ramach swoich działań starosta jest zobowiązany do opracowania planu operacyjnego ochrony przed powodzią oraz ogłasza i odwołuje pogotowie i alarm przeciwpowodziowy, a w przypadku wprowadzenia stanu klęski żywiołowej starosta działa na zasadach określonych w odrębnych przepisach (m.in. ustawy o zarządzaniu kryzysowym). Starosta w sprawach niecierpiących zwłoki, związanych z zagrożeniem interesu publicznego, zagrażających bezpośrednio zdrowiu i życiu oraz w sprawach mogących spowodować znaczne straty materialne, podejmuje niezbędne czynności należące do właściwości zarządu powiatu³⁸.

Starosta jest zwierzchnikiem służbowym pracowników starostwa oraz kierowników jednostek organizacyjnych powiatu oraz powiatowych służb, inspekcji i straży.

Starosta, sprawując zwierzchnictwo nad powiatowymi służbami, inspekcjami i strażami, powołuje i odwołuje kierowników tych jednostek. Robi to w uzgodnieniu z wojewodą. Starosta zatwierdza programy ich działania oraz uzgadnia wspólne działanie tych jednostek na obszarze powiatu. W sytuacjach szczególnych starosta kieruje wspólnymi działaniami tych jednostek oraz zleca w uzasadnionych przypadkach przeprowadzenie kontroli³⁹.

W celu jak najlepszej i skutecznej realizacji zadań starosty w zakresie zwierzchnictwa nad powiatowymi służbami, inspekcjami i strażami oraz zadań w zakresie porządku bezpieczeństwa i porządku publicznego powiat w zakresie swoich kompetencji tworzy komisję bezpieczeństwa i porządku. Do jej zadań należy ocena zagrożeń porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli na terenie powiatu, opiniowanie pracy Policji i innych powiatowych służb, inspekcji i straży, a także jednostek organizacyjnych wykonujących na terenie powiatu zadania z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli. Do zadań komisji bezpieczeństwa i porządku należy również przygotowywanie projektu powiatowego programu zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli. Komisja bezpieczeństwa również opiniuje projekty programów współdziałania Policji i innych powiatowych służb, inspekcji, straży oraz jednostek organizacyjnych, wykonujących na terenie powiatu zadania

³⁶ Ibidem, art. 8.

³⁷ Ibidem, art. 14.

³⁸ Ibidem, art. 34.

³⁹ Ibidem, art. 35.

w wyżej określonym zakresie. Członkami powiatowej komisji bezpieczeństwa są starosta (jako przewodniczący komisji), radni delegowani przez radę powiatu, osoby powołane przez starostę spośród osób wyróżniających się wiedzą o problemach będących przedmiotem prac komisji oraz cieszących się wśród miejscowej społeczności osobistym autorytetem i zaufaniem publicznym, w szczególności przedstawiciele samorządów gminnych, organizacji pozarządowych, pracowników oświaty, a także instytucji zajmujących się zwalczaniem zjawisk patologii społecznych i zapobieganiem bezrobociu, przedstawiciele delegowani przez komendanta powiatowego (Stołecznego) Policji oraz prokurator wskazany przez właściwego prokuratora okręgowego. Do udziału w pracach komisji starosta może powołać funkcjonariuszy i pracowników powiatowych służb – innych niż Policja – inspekcji i straży oraz pracowników innych organów administracji publicznej, którzy wykonują zadania z zakresu bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie powiatu – mają oni jednak tylko głos doradczy⁴⁰.

Starosta, będący przewodniczącym komisji, w celu realizacji zadań może żądać od Policji oraz innych powiatowych służb, inspekcji i straży, a także od powiatowych i gminnych jednostek organizacyjnych wykonujących zadania z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli, dokumentów i informacji o ich pracy (z wyjątkiem akt personalnych pracowników i funkcjonariuszy, materiałów operacyjno-rozpoznawczych lub dochodzeniowo-śledczych oraz akt w indywidualnych sprawach administracyjnych)⁴¹.

Komisja, realizując swoje zadania, może współpracować z samorządami gmin z terenu powiatu, a także ze stowarzyszeniami, fundacjami, kościołami i związkami wyznaniowymi oraz innymi organizacjami i instytucjami.

Z działań powiatowej komisji bezpieczeństwa starosta każdego roku kalendarzowego składa radzie powiatu sprawozdanie.

Nadzór nad działalnością powiatu sprawuje Prezes Rady Ministrów oraz wojewoda, a kryterium tego nadzoru to kryterium zgodności z prawem⁴².

Gmina wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. Zakres jej działań obejmuje wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów, między innymi zadania w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego⁴³.

W celu realizacji powyższych zadań może stosować środki techniczne umożliwiające rejestrację obrazu (monitoring) w obszarze przestrzeni publicznej, za zgodą zarządzającego tym obszarem lub podmiotu posiadającego tytuł prawny do tego obszaru, lub na terenie nieruchomości i w obiektach budowlanych stanowiących mienie gminy, lub jednostek organizacyjnych gminy, a także na terenie wokół takich nieruchomości i obiektów budowlanych, jeżeli jest to konieczne do zapewnienia porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli lub ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej⁴⁴.

Wymienione zadania w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego gmina może realizować w drodze współdziałania

⁴⁰ Ibidem, art. 38.

⁴¹ Ibidem, art. 38b.

⁴² Ibidem, art. 76.

⁴³ Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, art. 7 (Dz. U. 2019 r., poz. 506).

⁴⁴ Ibidem, art. 9a.

między jednostkami samorządu terytorialnego. Zarówno gminy, związki międzygminne oraz stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego mogą sobie wzajemnie – bądź innym jednostkom samorządu terytorialnego – udzielać pomocy również w zakresie finansowym.

Organami gminy są rada gminy i wójt (burmistrz, prezydent miasta)⁴⁵. Do zakresu i kompetencji rady gminy należą wszystkie sprawy, które pozostają w zakresie działania gminy (o ile przepisy prawa nie stanowią inaczej). Natomiast do wyłącznej kompetencji rady gminy, w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego gminy, należy między innymi rozpatrywanie raportu o stanie gminy⁴⁶, kontrola działalności wójta, gminnych jednostek organizacyjnych oraz jednostek pomocniczych. Rada gminy może również powoływać stałe i doraźne komisje do określonych zadań, ustalając ich przedmiot działania oraz skład osobowy, które podlegają radzie gminy i przedkładają jej do akceptacji plan pracy oraz sprawozdania z jej działalności.

W zależności od wielkości gminy jej organem wykonawczym jest wójt, burmistrz (w gminie, w której siedziba władz znajduje się w mieście położonym na terytorium tej gminy) lub prezydent miasta (w miastach powyżej 100 000 mieszkańców). Każdego roku składają oni swoim radom (gminy, miasta) raporty z podsumowaniem ich działalności dotyczącej realizacji polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego.

Wójt (burmistrz, prezydent miasta) wykonuje uchwały rady gminy i zadania gminy określone w przepisach prawa, do których należą przygotowywanie projektów uchwał rady gminy, opracowywanie programów rozwoju w trybie określonym w przepisach o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Do zadań wójta (burmistrza, prezydenta miasta) należy również opracowywanie planu operacyjnego ochrony przed powodzią oraz ogłaszanie i odwoływanie pogotowia i alarmu przeciwpowodziowego. Ponadto wójt (burmistrz, prezydent miasta) może zarządzić ewakuację z obszarów bezpośrednio zagrożonych, a w przypadku wprowadzenia stanu klęski żywiołowej działa na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

Nadzór nad działalnością gminną sprawowany jest na podstawie kryterium zgodności z prawem, a organami dokonującymi tego nadzoru są Prezes Rady Ministrów i wojewoda.

Na terenie gminy rada gminy może utworzyć straż gminną⁴⁷ – samorządową umundurowaną formację. Utworzyć ją może po zaciągnięciu opinii właściwego komendanta wojewódzkiego (Stołecznego) Policji w celu ochrony porządku publicznego na terenie gminy (mając na uwadze zakres działania straży gminnych – również bezpieczeństwa). Strażą kieruje komendant straży gminnej (miejskiej). Nadzór nad działalnością straży gminnej (miejskiej) sprawuje wójt (burmistrz, prezydent miasta). W zakresie wykonywania uprawnień, o których mowa w art. 12⁴⁸, użycia broni oraz środków przymusu bezpośredniego, jak również prowadzonych ewidencji, o których mowa w art. 9a ust. 1⁴⁹ ustawy o strażach gminnych, nadzór sprawuje wojewoda przy pomocy komendanta wojewódzkiego (Stołecznego) Policji, który działa w jego imieniu.

W związku z wykonywaniem zadań straż miejska współpracuje z Policją w zakresie stałej wymiany informacji o zagrożeniach występujących na określonym terenie, w zakresie bezpieczeństwa ludzi i mienia, spokoju i porządku publicznego. Współpracują w zorganizowaniu wspólnego systemu łączności Policji i straży, uwzględniającego lokalne potrzeby

⁴⁵ Ibidem, art. 11a.

⁴⁶ Ibidem, art. 18.

⁴⁷ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych tekst jednolity (Dz. U. z 2019 r. poz. 1795).

⁴⁸ Ibidem.

⁴⁹ Ibidem.

i możliwości oraz zapewniającego utrzymanie stałej łączności między jednostkami Policji i straży. W trakcie współpracy dokonują koordynacji rozmieszczenia służb policyjnych i straży przy uwzględnieniu występujących zagrożeń na danym terenie. Wspólnie prowadzą działania porządkowe w celu zapewnienia spokoju i porządku w miejscach zgromadzeń, imprez masowych, rozrywkowych i sportowych oraz innych miejscach publicznych. Istotnym elementem współpracy obu formacji jest organizowanie wspólnych szkoleń oraz ćwiczeń. W związku z prowadzonymi czynnościami współpracują w zakresie wymiany informacji, które są pozyskiwane w wyniku obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych.

Komendanci straży gminnych (miejskich) każdego roku przekazują właściwemu terytorialnie komendantowi wojewódzkiemu (Stołecznemu) informacje o danych zawartych w ewidencji, o których mowa w art. 9a ust. 1⁵⁰. Zbiorcze informacje z województwa komendant wojewódzki (Stołeczny) Policji przekazuje wojewodzie, a wojewoda ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych. Ponadto na podstawie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 grudnia 2009 r. w sprawie form współpracy straży gminnej (miejskiej) z Policją oraz sposobu informowania wojewody o tej współpracy (Dz. U. z 2009 r., nr 220, poz 1732) sporządzane są roczne sprawozdania w zakresie współpracy pomiędzy obiema formacjami, które są przekazywane wojewodzie, a następnie właściwemu ministrowi do spraw wewnętrznych. Informacje o współpracy są sporządzane wspólnie przez właściwe terytorialnie jednostki Policji i straży gminnych (miejskich).

Podsumowanie

Zebrany materiał pozwala na stwierdzenie, że zadania będące przejawem administracji publicznej są podejmowane na rzecz bezpieczeństwa publicznego wśród społeczności lokalnej⁵¹ są nie tylko liczne, ale i mocno zróżnicowane. Zróżnicowanie zadań wynika głównie z wielości podmiotów działających na rzecz bezpieczeństwa społeczności lokalnej.

Jako że szczególne znaczenie dla zapewniania bezpieczeństwa publicznego wśród społeczności lokalnej ma Policja, to jej zadania w postaci:

- ochrony życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra;
  - ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego;
  - inicjowania i organizowania działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi;
  - wykrywania przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców
- są szczególnie istotne dla mieszkańców, wpływając na ich poczucie bezpieczeństwa oraz kształtując zaufanie do organów administracji państwowej.

---

⁵⁰ Ibidem.

⁵¹ Szerzej: *Bezpieczeństwo publiczne w przestrzeni miejskiej*, red. W. Fehler, Arte, Biała Podlaska 2010; *Bezpieczeństwo w środowisku lokalnym*, red. W. Fehler, Arte, Biała Podlaska 2009.

Bibliografia

- Administracja bezpieczeństwa. Wybrane problemy*, tom I, red. B. Wiśniewski, A. Babiński, A. Osierda, Wyższa Szkoła Administracji w Bielsku-Białej, Bielsko-Biała 2016.
- Administracja bezpieczeństwa. Wybrane problemy*, tom II, red. B. Wiśniewski, A. Osierda, A. Babiński, Wyższa Szkoła Administracji w Bielsku-Białej, Bielsko-Biała 2016.
- Arystoteles, *Polityka*, PWN, Warszawa 2004.
- Babiński A., *W poszukiwaniu definicji bezpieczeństwa publicznego*, „Zeszyty Naukowe Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Witelona w Legnicy” 2020, nr 35(2).
- Bezpieczeństwo publiczne w przestrzeni miejskiej*, red. W. Fehler, Arte, Biała Podlaska 2010.
- Bezpieczeństwo w środowisku lokalnym*, red. W. Fehler, Arte, Biała Podlaska 2009.
- Bezpieczeństwo w teorii i badaniach naukowych*, wydanie drugie uaktualnione i uzupełnione, red. B. Wiśniewski, Wydział Wydawnictw i Poligrafii Wyższej Szkoły Policji, Szczytno 2018.
- Bezpieczeństwo. Teoria–Badania–Praktyka*, red. A. Czupryński, B. Wiśniewski, J. Zboina, Wydawnictwo Centrum Naukowo-Badawczego Ochrony Przeciwpożarowej im. Józefa Tuliszkowskiego Państwowego Instytutu Badawczego, Józefów 2015.
- Błaś A., Boć J., Jeżewski J., *Administracja publiczna*, Kolonia Limited, Poznań 2002.
- Grabińska T., *Bezpieczeństwo personalne. Koncepcja trzech warstw*, Akademia Wojsk Lądowych, Wrocław 2019.
- Gwardyński R., *Kształtowanie zachowań funkcjonariuszy państwowych realizujących zadania administracji publicznej w warunkach zagrożeń* [w:] *Administracja bezpieczeństwa. Wybrane problemy*, tom II, red. B. Wiśniewski, A. Osierda, A. Babiński, Wyższa Szkoła Administracji w Bielsku-Białej, Bielsko-Biała 2016.
- Gwardyński R., *Możliwości doskonalenia działań prewencyjnych Policji*, Akademia Wojsk Lądowych, Wrocław 2019.
- Gwardyński R., *Safety in Praxeological Approach* [w:] *Security – Threats, Law and Organization. Schriften zu Mittel- Und Osteuropa in der Europäischen Integration. Band 24*, red. B. Wiśniewski, G.G. Sander, P. Kobes, Verlag Dr. Kovač, Hamburg 2019.
- <https://statystyka.policja.pl/st/przestepstwa-ogolem/przestepstwa-kryminalne/7-wybranych-kategorii-p/122289,Przestepstwa-z-7-wybranych-kategorii.html>
- Justyński K., *Racjonalizacja działań Policji w warunkach zagrożeń i zdarzeń nadzwyczajnych*, Akademia Wojsk Lądowych, Wrocław 2019.
- Kaczmarczyk B., Wiśniewski B., Gwardyński R., *Security of an individual*, „Zeszyty Naukowe Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Witelona w Legnicy” 2018, nr 3(28).
- Kogut B., Lubiewski P., *Management and Coordination of Rescue Activities*, „Bulletin of Lviv State University of Life Safety” 2018, No. 17, Lviv.
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. 1997 r., nr 78, poz. 483).
- Koziej S., *Między piekłem a rajem. Szare bezpieczeństwo na progu XXI wieku*, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2006.

- Lubiewski P., *Bezpieczeństwo państwa – reminiscencje*, „Zeszyty Naukowe Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Witelona w Legnicy” 2020, nr 34(1).
- Lubiewski P., Dróżdż A., *Zagrożenie – rozważania na gruncie teorii*, „Zeszyty Naukowe Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Witelona w Legnicy” 2020, nr 34(1).
- Lubiewski P., *Terroryzm a migracja. Zależności i skutki*, Wydawnictwo TUM Wrocławskiej Księgarni Archidiecezjalnej, Wrocław 2018.
- Prawo administracyjne*, red. J. Boć, Kolonia Limited, Wrocław 2010.
- Pszczołowski T., *Mała encyklopedia prakseologii i teorii organizacji*, Zakład Prakseologii Instytutu Filozofii i Socjologii PAN, Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk 1978.
- Pieczywok A., *Działania społeczne w sferze bezpieczeństwa wewnętrznego*, Wyd. Naukowe Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji, Lublin 2018.
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 grudnia 2009 r. w sprawie form współpracy straży gminnej (miejskiej) z Policją oraz sposobu informowania wojewody o tej współpracy (Dz. U. z 2009 r., nr 220, poz 1732).
- Security – Threats, Law and Organization. Schriften zu Mittel- Und Osteuropa in der Europäischen Integration. Band 24*, red. B. Wiśniewski, G.G. Sander, P. Kobes, Verlag Dr. Kovač, Hamburg 2019.
- Słownik języka polskiego PWN*, tom 2, red. M. Szymczak, PWN, Warszawa 1982.
- Szyłkowska M., *Organy państwa wykonujące zadania policji administracyjnej [w:] Administracja bezpieczeństwa. Wybrane problemy*, tom I, red. B. Wiśniewski, A. Babiński, A. Osierda, Wyższa Szkoła Administracji w Bielsku-Białej, Bielsko-Biała 2016.
- Ścibiorek Z., Wiśniewski B., Kuc R.B., Dawidczyk A., *Bezpieczeństwo wewnętrzne. Podręcznik akademicki*, Adam Marszałek, Toruń 2015.
- Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. 2019 r., poz. 1464).
- Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, art. 25. (Dz. U. 2019 r., poz. 1464).
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych, tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 1795).
- Ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. 1997 r., nr 141 poz. 943 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. 2019 r. poz. 512 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity Dz. U. 2019 r. poz. 512 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. 2020 r., poz. 360 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2019 r., poz. 506).
- Wiśniewski B., Kowalski R., Koziół J., Szyłkowska M., *Bezpieczeństwo procesów decyzyjnych*, Wydawnictwo TUM Wrocławskiej Księgarni Archidiecezjalnej, Wrocław 2018.
- Wiśniewski B., *Przygotowanie obronne resortu spraw wewnętrznych*, Wydział Wydawnictw i Poligrafii Wyższej Szkoły Policji, Szczytno 2014.

Wiśniewski B., *System bezpieczeństwa państwa. Konteksty teoretyczne i praktyczne*, Wydział Wydawnictw i Poligrafii Wyższej Szkoły Policji, Szczytno 2013.

Wiśniewski B., *Wprowadzenie [w:] Wyzwania szanse, zagrożenia i ryzyko dla bezpieczeństwa narodowego RP o charakterze wewnętrznym*, red. R. Jakubczak, B. Wiśniewski, Wydział Wydawnictw i Poligrafii Wyższej Szkoły Policji, Szczytno 2016.

Współczesne postrzeganie bezpieczeństwa, K. Jałoszyński, B. Wiśniewski, T. Wojtuszek, Wyższa Szkoła Administracji, Bielsko-Biała 2007.

Wyzwania, szanse, zagrożenia i ryzyko dla bezpieczeństwa narodowego RP o charakterze wewnętrznym, red. R. Jakubczak, B. Wiśniewski, Wydział Wydawnictw i Poligrafii Wyższej Szkoły Policji, Szczytno 2016.

SUMMARY

Anna Tyczkowska-Kowerczyk

Tasks undertaken for the sake of public safety in the local community as a manifestation of public administration activities

The role of institutions of public administration in the state cannot be overestimated in the field of security and public order. Regardless of their place in the organisational structure of the state they constitute an essential element in the security system of the entire society, not only locally, but also on the national level. They are crucial due to the fact that they fulfill the tasks imposed by the legislator in the field of security in a strategic and cooperative way.

Key words: security, administration, local community.

Data wpływu artykułu: 18.08.2020 r.

Data akceptacji artykułu: 7.09.2020 r.